2.4. Haset

Haset, bir kimseyi sahip olduklarından dolayı kıskanmak, çekememektir. İyilik ve güzelliklerin bir başkasında bulunmasını istememek; o kimsenin elinden çıkmasını arzu etmektir. Düşmanlık, kibir, aç gözlülük ve bencillik gibi duygular haset ve kıskançlığın nedenlerindendir.

Sürekli insanlara haset eden kişinin hem ruh sağlığı bozulur hem de çevresindeki insanları huzursuz eder. Kişiyi, sevilmeyen, istenmeyen biri hâline getirir. Kardeşler ve arkadaşlar arasındaki dostluğu, kardeşliği bozarak huzursuzluğa ve güvensizliğe neden olur.

Haset, kişiyi hem Cenâb-ı Hak katında hem de insanlar nezdinde alçaltacak düşünce ve davranışlara yöneltir. Onun imanını, amelini, hayır ve hasenatını yok eder. Haset eden insan, kendisinden başka kimsenin ilerlemesine, yükselmesine ve daha iyi olmasına tahammül edemez. Kendinden önde ve daha üst makamda olanlara karşı kin ve nefret besler.

Kur'an-ı Kerim'de; **"Haset ettiği zaman hasetcinin şerrinden sabahın Rabbi'ne sığınırım."[84]** buyurulmakta; hasetin kötü bir huy olduğu ve zararından Allah'a (c.c) sığınmak gerektiği ifade edilmektedir. Resulullah (s.a.v), ümmetini haset konusunda uyarmıştır. *"Hasetten kaçınınız; çünkü ateşin odunları yakıp bitirdiği gibi haset de güzel amelleri yer, bitirir."*[85]

Haset ile gıpta birbirine karıştırılmamalıdır. Gıpta, yani imrenme, bir başkasının sahip olduklarını, başarılarını beğenme ve "Onda varsa bende de olabilir." düşüncesiyle hareket etmektir. Peygamber Efendimiz (s.a.v) bu konuda şöyle buyurmuştur: *"Şu iki kişi dışında kimseye imrenmek doğru değildir: Bunlardan biri, Allah'ın kendisine verdiği doğru bilgiyi uygulayan ve bunu başkasına da öğreten bilge kişi; diğeri de Allah'ın kendisine verdiği malı hak yolda harcayan zengin ve cömert kişidir."* [86]

Haset ile kıskançlık zaman zaman birbirinin yerine kullanılsa da kıskançlık, hasetden farklı olup manası ondan daha geniştir. Ahlaki bakımdan hasetin her türü kötü olarak değerlendirilirken kıskançlık makul ve ılımlı ölçüde tutulması şartıyla doğal bir tepkidir. Bir kimsenin eşini, ailesini ve kendine ait olan bir hak ve menfaati

YORUMLAYALIM

"Her hangi bir kul, fazlasıyla ölümü hatırlarsa, onun sevinmesi azalır; haseti pek az olur."

Yukarıdaki sözün vermek istediği mesajı yorumlayınız.

TARTIŞALIM

"Müslüman Müslüman'ın kardeşidir."

Müslim, Birr, 58.

Bu hadisi hasetlik bağlamında tartışınız

Yüce Allah (c.c.) buyuruyor ki:

"Yoksa, insanları; Allah'ın lütfundan kendilerine verdiği şey dolayısıyla kıskanıyorlar mı? Şüphesiz biz, İbrahim ailesine de kitap ve hikmet vermişizdir. Onlara büyük bir hükümranlık da vermiştik."

Nisa suresi, 54. ayet.

84. Felâk suresi, 1., 5. ayetler.
85. İbn Mace, Zühd, 22.
86. Buhârî, İlim, 15.

Peygamber Efendimiz (s.a.v) buyuruyor ki:

"Müslümanlar'ın eksiklerini, ayıplarını araştırmayın. Zira her kim Müslümanlar'ın ayıplarını araştırırsa, Allah Teâlâ da onun ayıplarını tâkip eder, nihayet evinin içinde bile onu rezil ve rüsvâ eder"

Ebu Davud, Edep, 44..

başkasından kıskanması haset değildir. Kıskançlık, tabii ve fıtri bir eğilimdir.

Haset, bir tür kalbi hastalıktır. Bu nedenle öncelikle haset eden kişi bu hâlinin farkına varıp kendisine ve çevresine zarar veren hastalıklı durumdan kurtulmak için çaba sarf etmelidir. Bir mü'mine yakışan bir çok oluömsuzluklara yol açan hasetten uzak durmaktır.

87. *Hucûrat suresi, 12. ayet.*
88. *Nûr suresi, 12. ayet.*
89. *Buhârî, Edeb, 58.*
90. *Ebu Davud, Edeb, 81. Ayrıca bk. Ahmed İbn Hanbel, Müsned, C II, 407.*